

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
ΤΗΣ 4ης ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1981 ¹

**Έπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων
κατά Ἰταλικῆς Δημοκρατίας**

«Παράβαση — Έφαρμογή ὁδηγίας»

Υπόθεση 45/80

Περίληψη

*Κράτη μέλη — Υποχρεώσεις — Έκτέλεση τῶν ὁδηγιῶν — Παράβαση — Δικαιολογία —
Άπαράδεκτο
(Συνθήκη ΕΟΚ ἄρθρο 169)*

Ένα Κράτος μέλος δέν μπορεί νά επικαλε-
στεί διατάξεις, τήν ἀκολουθούμενη πρα-
κτική ή καταστάσεις τῆς ἐσωτερικῆς
ἐννομης τάξεώς του γιά νά δικαιολογήσει

τή μή τήρηση τῶν ὑποχρεώσεων καί προ-
θεσμιῶν πού ἀπορρέουν ἀπό τίς κοινοτικές
ὁδηγίες.

Στήν υπόθεση 45/80

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ, ἐκπροσωπούμενη ἀπό τόν Gian Piero Alessi,
μέ ἀντίκλητο στό Λουξεμβούργο τόν Mario Cervino, νομικό σύμβουλο τῆς Έπι-
τροπῆς, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ἐκπροσωπούμενης ἀπό τόν Ivo M. Braguglia, avvocato dello
Stato, μέ τόπο ἐπίδοσεων τήν πρεσβεία τῆς Ἰταλίας στό Λουξεμβούργο, 5, rue
Marie-Adélaïde,

καθ' ἧς,

¹ — Γλώσσα διαδικασίας: ἡ Ἰταλική.

πού έχει ως αντικείμενο την παράβαση που στοιχειοθετείται από την παράλειψη εφαρμογής από την Ιταλική Δημοκρατία της οδηγίας 76/767/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 27ης Ιουλίου 1976 περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών των αναφερομένων στις κοινές διατάξεις περί των συσκευών πίεσεως και των μεθόδων έλέγχου αυτών των συσκευών (GU L 262, σ. 153, ΕΕ είδ. έκδ. άριθ. Ν 262, τόμ. 13/004, σ. 127),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο από τούς J. Mertens de Wilmars, πρόεδρο, P. Pescatore, Mackenzie Stuart και T. Koormans, προέδρους τμημάτων, A. O'Keefe, G. Bosco, A. Touffait, O. Due και U. Everling, δικαστές,

γενικός εισαγγελεύς: G. Reischl
 γραμματεύς: A. Van Houtte

έκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τά πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, ή εξέλιξη της διαδικασίας, τά αίτηματα, καθώς και οί ισχυρισμοί και τά επιχειρήματα των διαδίκων, μπορούν νά συνοψιστούν ώς εξής:

I — Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

Η άνωτέρω οδηγία άποτελεί μέρος των πολυάριθμων οδηγιών έναρμόσεως που θέσπισε τό Συμβούλιο μέ σκοπό την προοδευτική εξαφάνιση των τεχνικών έμποδίων στις συναλλαγές στό έσωτερικό της Κοι-

νότητας, τά όποια όφειλονται στην ύπαρξη διαφορετικών έθνικών ρυθμίσεων.

Μέ βάση την έναρμόνιση αυτή και μέ στόχο την πραγματοποίηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των συσκευών πίεσεως στό έσωτερικό της ΕΟΚ, ή οδηγία αυτή θεσπίζει την άρχή της άμοιβαίας άναγνωρίσεως των έλέγχων μέ την εισαγωγή μιάς διαδικασίας έγκρίσεως προτύπου ΕΟΚ και μιάς διαδικασίας έλέγχου ΕΟΚ. Η ύπαρξη σέ μιά συσκευή πίεσεως του σήματος ΕΟΚ που άντιστοιχεί στους έλέγχους στους όποιους υποβλήθηκε ή συσκευή άποτελεί τεκμήριο ότι άνταποκρίνεται στις σχετικές τεχνικές προδιαγραφές και κατά συνέπεια καθιστά περιττή, κατά την εισαγωγή και τί

διάθεση για χρήση, την επανάληψη των ελέγχων που έχουν ήδη διενεργηθεί.

Η οδηγία αυτή αποτελεί ένα γενικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να θεσπιστούν και άλλες οδηγίες.

Τέλος το άρθρο 24 ορίζει ότι:

«1. Τά Κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία εντός 18 μηνών από της κοινοποιήσεώς της και ενημερώνουν επ' αυτού άμεσαως την Έπιτροπή.

2. Τά Κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Έπιτροπή τό κείμενο των διατάξεων έσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.»

Κατά συνέπεια τά Κράτη μέλη όφειλαν να συμμορφωθούν με την οδηγία πριν από τις 30 Ιανουαρίου 1978.

Έπειδή ή Έταλική Δημοκρατία δέν έλαβε ούτε έθεσε σε ισχύ τά αναγκαία έκτελεστικά μέτρα μέσα στην προθεσμία που της είχε χορηγηθεί, ή Έπιτροπή αποφάσισε να κινήσει τή διαδικασία άναγνωρίσεως παράδασεως που προβλέπεται στο άρθρο 169 τής συνθήκης.

Μέ έπιστολή τής 12ης Άπριλίου 1978 κλήθηκε ή Έταλική Δημοκρατία να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της, σύμφωνα με τό άρθρο 169 παράγραφος 1.

Έπειδή δέ δόθηκε άπάντηση σε αυτή την έπιστολή και άφου διαπίστωθηκε ότι συνεχιζόταν ή έλλειψη διατάξεων έσωτερικού δικαίου για την έφαρμογή των οδηγιών, ή Έπιτροπή διατύπωσε στις 18 Μαΐου 1979 αίτιολογημένη γνώμη που όριζε ότι:

«ή Έταλία, μή θεσπίζοντας τις άναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τή συμμόρφωση της με την οδηγία 76/767/ΕΟΚ του Συμβουλίου τής 27ης Ιουλίου 1976 περί των συσκευών πίεσεως και των μεθόδων έλέγχου αυτών των συσκευών, παρέβη τις υποχρεώσεις που τής επιβάλλονται δυνάμει τής οδηγίας αυτής.»

Η αίτιολογημένη αυτή γνώμη διαδιδάστηκε στην Έταλική κυβέρνηση με έπιστολή τής 28ης Μαΐου 1979.

Μέ ένα πρώτο υπόμνημα με ήμερομηνία 5 Ιουνίου 1979, ή Έταλική κυβέρνηση άπάντησε, μέσω τής μόνιμης αντιπροσωπείας τής Έταλίας, ότι είχε υποβάλει στη Βουλή νομοσχέδιο με τό όποιο ζητούσε νομοθετική έξουσιοδότηση για να λάβει τά αναγκαία κανονιστικά μέτρα, αλλά τό νομοσχέδιο αυτό δέν μπόρεσε τελικά να ψηφιστεί λόγω τής πρόωρης διαλύσεως του Κοινοβουλίου.

Σέ ένα δεύτερο υπόμνημα με ήμερομηνία 1 Οκτωβρίου 1979, ή μόνιμη αντιπροσωπεία τής Έταλίας πληροφοροόσε την Έπιτροπή ότι ή έφαρμογή τής οδηγίας θά μπορούσε να γίνει με κανονιστικές διατάξεις και τή διαβεβαίωσε ότι οι διατάξεις αυτές θά έκδιδονταν εντός όλίγου.

Η Έπιτροπή, έπειδή δέν έλαβε καμιά μεταγενέστερη σχετική άνακοίνωση τής Έταλικής κυβερνήσεως και έπειδή οι έσωτερικές διατάξεις που άπαιτούνταν για την έκτέλεση τής οδηγίας δέν εχαν ακόμα έκδοθεί, προσέφυγε στο Δικαστήριο άσκώντας την παρούσα προσφυγή, που περιήλθε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 14 Φεβρουαρίου 1980.

Τό Δικαστήριο, κατόπιν έκθέσεως του εισηγητή δικαστή και άφου άκουσε τό γενικό είσαγγελέα, άποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή άποδείξεων.

II — Αιτήματα των διαδίκων

Ἡ *προσφεύγουσα* ζητᾶ ἀπὸ τὸ Δικαστήριο:

- «1. νά ἀναγνωρίσει ὅτι ἡ Ἰταλική Δημοκρατία, παραλείποντας νά θεσπίσει μέσα στήν καθορισμένη προθεσμία τίς ἀναγκαῖες διατάξεις γιά τή συμμόρφωσή της μέ τήν ὁδηγία 76/767 τοῦ Συμβουλίου τῆς 27ης Ἰουλίου 1976 περί προσεγγίσεως τῶν νομοθεσιῶν τῶν Κρατῶν μελῶν τῶν ἀναφερομένων στίς κοινές διατάξεις περί τῶν συσκευῶν πίεσεως καί τῶν μεθόδων ἐλέγχου αὐτῶν τῶν συσκευῶν, παρέβη μιά ἀπό τίς ὑποχρεώσεις πού τῆς ἐπιβάλλονται δυνάμει τῆς συνθήκης,
2. νά καταδικάσει τήν καθ' ἧς στά δικαστικά ἔξοδα.»

Ἡ καθ' ἧς δέν υπέβαλε ρητῶς αἰτήματα, ἀλλά

«εὐχεται νά λάβει ὅσο τὸ δυνατό συντομότερα τήν ἀπαιτούμενη (νομοθετική) ἐξουσιοδότηση, ὥστε νά καταστεί δυνατό νά θεωρηθεῖ ὅτι ἡ παρούσα δίκη ἔχει γίνεи οὐσιαστικά ἀνευ ἀντικειμένου».

III — Σύνοψη τῶν ἰσχυρισμῶν καί τῶν ἐπιχειρημάτων τῶν διαδίκων

Ἡ *Ἐπιτροπή* προβαίνει κατ' ἀρχάς στήν ἀνάλυση τῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν καί τῶν διατάξεων τῆς ὁδηγίας 76/767 καί διαπιστώνει ὅτι ἡ Ἰταλική Δημοκρατία δέν ἔλαβε τά ἀναγκαῖα μέτρα γιά νά συμμορφωθεῖ, μέσα στήν προθεσμία πού τῆς εἶχε χορηγηθεῖ, μέ τήν ἀνωτέρω ὁδηγία.

Ὑπενθυμίζει κατόπιν ὅτι, σύμφωνα μέ τὸ ἄρθρο 189 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, ἡ ὁδηγία δεσμεύει κάθε Κράτος μέλος ὅσον ἀφορᾶ

τὸ ἐπιδικώμενο ἀποτέλεσμα, πράγμα τὸ ὁποῖο συνεπάγεται τήν ὑποχρέωση τῶν Κρατῶν μελῶν νά τηροῦν τίς προθεσμίες πού καθορίζει, σύμφωνα μέ τή νομολογία τοῦ Δικαστηρίου (ἀποφάσεις τῆς 26ης Φεβρουαρίου 1976, Ἐπιτροπὴ κατὰ Ἰταλία, 52/75, Racc. σ. 277 καί τῆς 22ας Σεπτεμβρίου 1976, Ἐπιτροπὴ κατὰ Ἰταλία, 10/76, Racc. σ. 1359).

Ἐπειδὴ τὸ Δικαστήριο ἔχει κρίνει ἐπίσης (ἀνωτέρω ὑπόθεση 52/75 καί ἀπόφαση τῆς 22ας Φεβρουαρίου 1979, Ἐπιτροπὴ κατὰ Ἰταλία, 163/78, Racc. σ. 771) ὅτι «ἐνα Κράτος μέλος δέν μπορεῖ νά ἐπικαλεστεῖ διατάξεις, τήν ἀκολουθοῦμενη πρακτικὴ ἢ καταστάσεις τῆς ἐσωτερικῆς ἔννομης τάξεώς του γιά νά δικαιολογήσει τή μὴ τήρηση τῶν ὑποχρεώσεων καί προθεσμιῶν πού ἀπορρέουν ἀπὸ τίς κοινοτικὲς ὁδηγίες», μάταια προσπαθεῖ ἡ καθ' ἧς νά δικαιολογήσει τήν ὑπέρβαση τῆς προθεσμίας τῶν 18 μηνῶν πού τῆς εἶχε χορηγηθεῖ γιά τήν ἐφαρμογὴ τῶν ἀναγκαίων μέτρων ἐκτελέσεως. Κατὰ συνέπεια ἡ Ἰταλικὴ Δημοκρατία παρέβη ὑποχρέωση πού τῆς ἐπιβάλλεται δυνάμει τῆς συνθήκης.

Ἡ *Ἰταλικὴ Δημοκρατία* τονίζει ὅτι τὸ νομοσχέδιο μέ τὸ ὁποῖο ζητεῖται νομοθετικὴ ἐξουσιοδότηση ὑποβλήθηκε πάλι στό Κοινοβούλιο κατὰ τήν παρούσα βουλευτικὴ περίοδο.

Ἐπειδὴ ἡ ἔγκριση τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ προβλέπεται ὡς ἐπικείμενη, κρίθηκε σκόπιμο, «κυρίως γιά λόγους ἀσφάλειας τοῦ δικαίου, νά μὴν τεθοῦν σέ ἐφαρμογὴ μέ (κανονιστικὲς) πράξεις ὀρισμένες διατάξεις τῆς ὁδηγίας 76/767/ΕΟΚ, γιά τή μεταφορὰ τῶν ὁποίων δέν ἀπαιτεῖται νόμος».

Ἡ *Ἐπιτροπὴ* διαπιστώνει ὅτι ἡ Ἰταλικὴ Δημοκρατία δέν ἀμφισβητεῖ οὔτε κατὰ τὸ πραγματικὸ οὔτε κατὰ τὸ νομικὸ μέρος τοὺς ἰσχυρισμούς πού προέβαλε — ἐπομένως ἀποδεικνύεται ἡ παράβαση — καί ἐπιμένει ὡς πρὸς τήν ἀνάγκη ἐφαρμογῆς τῶν ὁδηγιῶν μέσα στίς προθεσμίες καί ὡς πρὸς τὸ ὅτι εἶναι ἀσχετοί, «γιά τὴ δικαιο-

λόγηση των εν λόγω παραβάσεων, οι λόγοι που ανάγονται σε διατάξεις ή στην ακόλουθη πρακτική του έσωτερικού δικαίου ή σε ιδιαίτερες πραγματικές περιστάσεις σε έθνικό επίπεδο».

έκπροσωπούμενη από τον A. Squillante, επικουρούμενο από τον I. M. Braguglia, avvocato dello Stato, ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους κατά τη συνεδρίαση της 25ης Νοεμβρίου 1980.

IV — Προφορική διαδικασία

Η Έπιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον G. P. Alessi, και η Ίταλική Δημοκρατία,

Ο γενικός εισαγγελεύς ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 16ης Δεκεμβρίου 1980.

Σκεπτικό

- 1 Μέ δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 4 Φεβρουαρίου 1980, η Έπιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή με την οποία ζητά να αναγνωριστεί ότι η Ίταλική Δημοκρατία, παραλείποντας να θεσπίσει μέσα στην προθεσμία που είχε ταχθεί τις αναγκαίες διατάξεις για τη συμμόρφωσή της με την οδηγία 76/767 του Συμβουλίου της 27ης Ίουλίου 1976 περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών των αναφερομένων στις κοινές διατάξεις περί των συσκευών πίεσεως και των μεθόδων έλέγχου αυτών των συσκευών (GU L 262, σ. 153, ΕΕ είδ. έκδ. αριθ. Ν 262, τόμ. 13/004, σ. 127), παρέδη ύποχρέωση που της επιβάλλεται δυνάμει της συνθήκης.
- 2 Δυνάμει του άρθρου 24 της οδηγίας 76/767 του Συμβουλίου, τα Κράτη μέλη οφείλουν να θέσουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη συμμόρφωσή τους με την οδηγία αυτή μέσα σε προθεσμία 18 μηνών από την κοινοποίησή της. Η προθεσμία αυτή έληξε στις 30 Ίανουαρίου 1978.
- 3 Η ιταλική κυβέρνηση δέν άμφισβητεί τό γεγονός ότι δέν έκπλήρωσε την ύποχρέωση αυτή. Ίσχυρίζεται ότι η καθυστέρηση της μεταφοράς της οδηγίας στην έσωτερική έννομη τάξη άπορρέει από τό γεγονός ότι θεώρησε πώς έπρεπε να έγκριθει από τό ιταλικό κοινοβούλιο ένα νομοσχέδιο με τό όποιο ζητούσε νομοθετική έξουσιοδότηση για να λάβει τά αναγκαία κανονιστικά μέτρα, που δέν μπόρεσε τελικά να έγκριθει έγκαιρα λόγω της πρόωρης διαλύσεως του κοινοβουλίου και που ύποβλήθηκε πάλι στό κοινοβούλιο κατά την παρούσα δουλευτική περίοδο. Η ιταλική κυβέρνηση ισχυρίζεται κατόπιν ότι, περιμένοντας

τήν έγκριση του νομοσχεδίου αυτού, πού κατά τά φαινόμενα ήταν έπικείμενη, προτίμησε, γιά λόγους σκοπιμότητας και ασφάλειας του δικαίου «νά μήν εφαρμοσεί εν μέρει μέ διοικητικές πράξεις όρισμένες διατάξεις τής οδηγίας 76/767, γιά τή μεταφορά των όποιων δέν άπαιτείται νομοθετικό κείμενο».

- 4 Οί περιστάσεις αυτές δέν είναι ικανές νά εξαλείψουν τήν παράβαση πού προσάπτεται στην Ίταλική Δημοκρατία. Σύμφωνα μέ πάγια νομολογία, ένα Κράτος μέλος δέν μπορεί νά έπικαλεστεί διατάξεις, τήν άκολουθούμενη πρακτική ή καταστάσεις τής έσωτερικής έννομης τάξεώς του γιά νά δικαιολογήσει τή μή τήρηση των ύποχρεώσεων και προθεσμιών πού άπορρέουν από τίς κοινοτικές οδηγίες.
- 5 Πρέπει έπομένως νά άναγνωριστει ότι ή Ίταλική Δημοκρατία, μή θεσπίζοντας μέσα στην προθεσμία πού είχε ταχθει τίς άναγκαίες διατάξεις γιά τή συμμόρφωσή της μέ τήν οδηγία 76/767 του Συμβουλίου, παρέδη ύποχρέωση πού τής επιβάλλεται μέ τή συνθήκη.

Έπί των δικαστικών έξόδων

- 6 Σύμφωνα μέ τό άρθρο 69 παράγραφος 2 του κανονισμού διαδικασίας, ό ήττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, έφ' όσον ύπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

Έπειδή ή καθ' ής ήττήθηκε, πρέπει νά καταδικαστει στα δικαστικά έξοδα.

Διά ταυτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

κρίνει και άποφασίζει:

- 1) Η Ίταλική Δημοκρατία, μή θεσπίζοντας μέσα στην προθεσμία πού είχε ταχθει τίς άναγκαίες διατάξεις γιά τή συμμόρφωσή της μέ τήν οδηγία 76/767 του Συμβουλίου τής 27ης Ιουλίου 1976 περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών των άναφερομένων στις κοινές διατάξεις περί των συσκευών πίεσεως και των μεθόδων έλέγχου αυτών των συσκευών (GU L 262, σ. 153, ΕΕ ειδ. έκδ. άριθ. Ν 262, τόμ. 13/004, σ. 127), παρέδη ύποχρέωση πού τής επιβάλλεται δυνάμει τής συνθήκης.

2) Καταδικάζει τήν καθ' ἧς στά δικαστικά έξοδα.

Mertens de Wilmars	Pescatore	Mackenzie Stuart	Koormans	O'Keefe
Bosco	Touffait	Due	Everling	

Δημοσιεύτηκε σέ δημόσια συνεδρίαση στό Λουξεμβούργο στίς 4 Φεβρουαρίου 1981.

Ό γραμματεός
A. Van Houtte

Ό πρόεδρος
J. Mertens de Wilmars

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ GERHARD REISCHL

(βλέπε υπόθεση 44/80, σ. 349)